

UNIDADE 1: Accidentes Xeográficos

I - Autoría:

Esta Unidade Didáctica para o 3º ciclo de Primaria e 1º ciclo da ESO foi elaborada na súa totalidade por José Manuel Boo Pouso nunha licenza por formación para o curso 2013/14 da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia.

O software utilizado para a elaboración de esta unidade foi:

- Ardora 7 (www.webardora.net)
- Kompozer (www.kompozer.net)
- Irfanview (www.irfanview.com)
- GIMP (www.gimp.org)
- Audacity (www.audacity.sourceforge.net)
- Avidemux (fixounet.free.fr/avidemux)
- Libre Office (www.libreoffice.org)
- CmapTools (<http://cmap.ihmc.us/>)

A unidade publícase baixo unha licenza Creative Commons Recoñecemento – Non Comercial – Compartir igual.

A práctica totalidade do contido foi creada polo propio autor, salvo os elementos multimedia que se detallan a continuación no apartado de recoñecementos.

II - Recoñecementos

A continuación detállanse os elementos multimedia empregados e distribuídos coa unidade, xunto cos enlaces ás páxinas onde se atopan os arquivos nos que se indica con máis detalle a procedencia das mesmas, o autor, etc. e a licenza coa que se distribúen.

Tamén me gustaría agradecer a José Manuel Bouzán Matanza e a Juan Bautista Ramos Saíñas o seu inestimable apoio durante o desenvolvemento desta unidade no referente a atrancos relacionados co novo Ardora 7 e soporte nas traducións en actividades e paquetes en lingua inglesa respectivamente. Sen vós creo que minguaría significativamente a calidade do meu traballo; moitas grazas.

2.1 - Gráficos:

ARQUIVO	URL	LICENZA
portada1.jpg	Ligazón	dominio público
galicia_cabos.jpg	Ligazón	dominio público
terra_cha_millares.JPG	Ligazón	dominio público
ria_de_arousa.JPG	Ligazón	dominio público
mondanhedo.jpg	Ligazón	CC BY NC SA
ria_de_vigo.jpg	Ligazón	CC BY
rias_altas.jpg	Ligazón	CC BY NC SA
rias_baixas.jpg	Ligazón	CC BY NC SA
NASA_satellite_image.jpg	Ligazón	dominio público
cabo_ortegal.jpg	Ligazón	CC BY
estaca_de_bares.jpg	Ligazón	CC BY
rio_xuvia.jpg	Ligazón	Libre GNU 1.2
rias_altas_mudo.jpg	Ligazón	CC BY NC SA
rias_baixas_mudo.jpg	Ligazón	CC BY NC SA
encoro_de_belesar.jpg	Ligazón	CC BY
ria_de_ferrol.jpg	Ligazón	CC BY
canons_do_sil.jpg	Ligazón	CC BY
fragas_do_eume.jpg	Ligazón	CC BY
illas_cies.jpg	Ligazón	CC BY
illa_san_vicente.jpg	Ligazón	Libre GNU 1.2
praia_corunha.jpg	Ligazón	CC BY
ria_do_barqueiro.jpg	Ligazón	dominio público
ria_de_viveiro.jpg	Ligazón	dominio público
ria_de_ribadeo.jpg	Ligazón	dominio público
ria_de_corcubion.jpg	Ligazón	Libre GNU 1.2
ria_de_muros_e_noia.jpg	Ligazón	dominio público
ria_de_pontevedra.jpg	Ligazón	dominio público
ria_do_burgo.jpg	Ligazón	CC BY

cabo_estaca_de_bares.jpg	Ligazón	CC BY
cabo_vilan.jpg	Ligazón	CC BY
cabo_vilan_faro.jpg	Ligazón	CC BY
cabo_tourinhan.jpg	Ligazón	Libre GNU 1.2
cabo_fisterra.jpg	Ligazón	dominio público
cabo_silleiro.jpg	Ligazón	CC BY
cabo_ortegal2.jpg	Ligazón	CC BY
illa_de_arousa.jpg	Ligazón	CC BY
illa_de_ons.jpg	Ligazón	dominio público
illa_de_salvora.jpg	Ligazón	Libre GNU 1.2
illa_de_tambo.jpg	Ligazón	CC BY
illa_de_cortegada.jpg	Ligazón	CC BY NC SA
relevo_cabeza_de_manzaneda.jpg	Ligazón	CC BY NC SA
relevo_serra_xistral.jpg	Ligazón	libre GNU 1.2
relevo_serra_ancares.jpg	Ligazón	CC BY
relevo_serra_courel.jpg	Ligazón	CC BY
relevo_macizo_ourensan.jpg	Ligazón	dominio público
relevo_serra_capelada.jpg	Ligazón	CC BY
relevo_serra_san_mamede.jpg	Ligazón	CC BY
relevo_serra_faro.jpg	Ligazón	CC BY NC SA
relevo_serra_suido.jpg	Ligazón	dominio público
relevo_monte_louro.jpg	Ligazón	dominio público
zonas_corrubedo_dunas.jpg	Ligazón	Libre GNU 1.2
zonas_pobra.jpg	Ligazón	dominio público
zonas_muros.jpg	Ligazón	dominio público
zonas_vigo.jpg	Ligazón	dominio público
zonas_carballedo.jpg	Ligazón	CC BY
zonas_ourense.jpg	Ligazón	CC BY
zonas_maceda.jpg	Ligazón	CC BY NC
zonas_sarria.jpg	Ligazón	Libre GNU 1.2

zonas_verin.jpg	Ligazón	CC BY NC SA
zonas_o_barco.jpg	Ligazón	CC BY NC SA
zonas_viana_do_bolo.jpg	Ligazón	CC BY NC SA
zonas_a_fonsagrada.jpg	Ligazón	CC BY
zonas_tui.jpg	Ligazón	CC BY NC SA
rio_sil.jpg	Ligazón	Libre GNU 1.2
rio_eume.jpg	Ligazón	CC BY NC SA
rio_minho.jpg	Ligazón	dominio público
rio_tambre.jpg	Ligazón	CC BY
rio_ulla.jpg	Ligazón	CC BY
rio_verdugo.jpg	Ligazón	CC BY
rio_lerez.jpg	Ligazón	dominio público
rio_oitaven.jpg	Ligazón	CC BY
rio_landro.jpg	Ligazón	Free Art License
rio_xallas_fervenza.jpg	Ligazón	dominio público
rio_eo.jpg	Ligazón	CC BY
rio_masma.jpg	Ligazón	CC BY NC SA
rio_mera.jpg	Ligazón	libre GNU 1.2
rio_mandeo.jpg	Ligazón	libre GNU 1.2
rio_anllons.jpg	Ligazón	libre GNU 1.2
rio_limia.jpg	Ligazón	CC BY
compas.jpg	Ligazón	CC BY
cuncas_hidrograficas.jpg	Ligazón	dominio público
illas_sisargas	Ligazón	CC BY

2.2 - Sons:

Todos eles descargados de:

<http://recursostic.educacion.es/bancoimagenes/web/>

Sons en inglés creados dende a páxina:

<http://www.fromtexttospeech.com/>

2.3 - Ligazóns a Vídeos (non incluídos na unidade):

Formas do relevo terrestre: <http://www.youtube.com/watch?v=fH6yTtjmnwA>

Praias de Galicia: http://www.youtube.com/watch?v=OjS_wkcm4b8

Encoro Portodemouros: <http://www.youtube.com/watch?v=2R1WpjGuPcl>

Cabo Home e cabo Udra: <http://www.youtube.com/watch?v=Smci9LvkVNI>

Praia das Catedrais: <http://www.youtube.com/watch?v=HqKKc59wCgg>

Ríos de España: <http://www.youtube.com/watch?v=fUtG-E43hdw>

2.4 - Ligazóns a páxinas con xogos educativos:

A COSTA

<http://www.juntadeandalucia.es/averroes/colgiovirgendetiscar/profes/trabajos/costa/lacosta.html>

A CUNCA HIDROGRÁFICA

<http://www.juntadeandalucia.es/averroes/%7Ecepc03/escuelatic2.0/MATERIAL/FLASH/Conocimiento%20del%20Medio/La%20Cuenca%20Hidrogr%C3%A1fica.swf>

O RELEVO TERRESTRE

http://www.e-vocacion.es/files/html/143315/recursos/la/U10/pages/recursos/143175_P128/es_animacion.html

FORMAS DO RELEVO

<http://www.cerebriti.com/juegos-de-geografia/formas-do-relevo->

XEOGRAFÍA DE GALICIA

[http://clic.xtec.cat/db/jclicApplet.jsp?](http://clic.xtec.cat/db/jclicApplet.jsp?project=http://clic.xtec.cat/projects/xeogal/jclic/xeogal.jclic.zip&lang=gl&title=Xeograf%EDa+de+Galicia)

[project=http://clic.xtec.cat/projects/xeogal/jclic/xeogal.jclic.zip&lang=gl&title=Xeograf%EDa+de+Galicia](http://clic.xtec.cat/projects/xeogal/jclic/xeogal.jclic.zip&lang=gl&title=Xeograf%EDa+de+Galicia)

RELEVO DE GALICIA 1

<http://www.cerebriti.com/juegos-de-geografia/relevo-de-galicia>

RELEVO DE GALICIA 2

<http://serbal.pntic.mec.es/ealg0027/galirelieve2ga.html>

RÍAS DE GALICIA

<http://www.cerebriti.com/juegos-de-geografia/rias-de-galicia->

RÍOS DE GALICIA 1

<http://www.cerebriti.com/juegos-de-geografia/mapa-rios-de-galicia->

RÍOS DE GALICIA 2

<http://serbal.pntic.mec.es/ealg0027/galirios2ga.html>

RÍOS DE GALICIA 3

<http://serbal.pntic.mec.es/ealg0027/galirios1ga.html>

RÍOS DE GALICIA 4

http://www.educaplay.com/es/recursoseducativos/16002/galicia__rios___.htm

RÍAS E RÍOS DE GALICIA

<http://www.cerebriti.com/juegos-de-geografia/rios-e-rias-de-galicia->

COSTAS DE GALICIA 1

<http://serbal.pntic.mec.es/ealg0027/galicostas1ga.html>

COSTAS DE GALICIA 2

<http://serbal.pntic.mec.es/ealg0027/galicostas2ga.html>

MAPAS INTERACTIVOS DE GALICIA

[http://mapasinteractivos.didactalia.net/comunidad/mapasflashinteractivos/Mapas?](http://mapasinteractivos.didactalia.net/comunidad/mapasflashinteractivos/Mapas?mapasinteractivos:region@@@geonames:name=galicia)
mapasinteractivos:region@@@geonames:name=galicia

José M. Boo – Xuño 2014